

[Krag.]

sikret en vis Indflydelse paa, hvem der kan faa Adgang til eventuelt at stille sig i Tilslutning til et Parti og hvem ikke.

Det vilde aldeles ikke forekomme mig urimeligt, men tværtimod efter min Opfattelse være i Konsekvens med Valglovens Formaal, at ved Udtræden maatte der gives Plads for de Suppleanter, som det enkelte Parti raader over, saaledes at den udtrædende altsaa først ved et kommende Valg fik Mulighed for Partirepræsentation, eller i hvert Fald at enhver saadan udtraadt gennem et Nyvalg i den paagældende Amtskreds dokumenterede, at han i denne Kreds havde Tilslutning fra et Vælgertal, som mindst var lig det Antal, som i Gennemsnit var afgivet pr. Mandat, Amts- og Tillægsmandater medregnet, i den paagældende Amtskreds. Jeg tror, at det baade af Hensyn til den politiske Redelighed og af Hensyn til Pleje gennem en Valgperiode af Valglovens Hovedformaal er nødvendigt, at saadanne Ændringer foretages.

Om man saa, for at opretholde den ligelige Repræsentation i Forhold til Partiernes Styrke, ved Tillægsmandaternes Fordeling skal opretholde Landsinddelingen i de tre Omraader, stiller jeg mig meget tvivlende over for. Jeg mener, at naar vi har gennemført et Forholdstalsvalg i Amtskredse, der fjerner Opstillingskredsene, er der kun Brug for eet Landsomraade, omfattende det hele Land, og Valgloven bør saa tilpasses saaledes, at Partierne i det hele Land faar de Andele i Tillægsmandaterne, de i Henhold til deres Styrke har Krav paa. Derigennem vil man ogsaa — det vil sikkert ogsaa en teoretisk Undersøgelse vise — faa større Sikkerhed for den ligelige Repræsentations Tilvejebringelse i Forhold til Partistyrkerne, end man nu har. Derfor bør der efter min Mening tilvejebringes en Ændring ogsaa af Valglovens § 43, sidste Stykke.

Der er mange andre Punkter, som der i denne Forbindelse kunde være Anledning til at omtale, men jeg skal under Hensyn til det fremrykkede Tidspunkt afstaa derfra. Det er alt sammen Spørgsmaal, som vi kan komme ind paa en nærmere Overvejelse og Undersøgelse af i det Udvalg, som jeg gaar ud fra vil blive nedsat til Behandling af denne Sag, men efter min Mening vilde det have overordentlig stor Betydning, om man ved en Bearbejdelse af den gældende Valglov, for saa vidt det nuværende System skal opretholdes og Grundlaget være det, hvorpaa Valgloven hviler, kunde opnaa en ganske væsentlig Simplifikation.

Jeg har i sin Tid som Minister gjort

flere forgæves Forsøg i saa Henseende, Forsøg, der er mislykkedes, mindre paa Grund af de Mangler, der klæbde ved de Forslag, jeg dengang fremsatte, men mere under Hensyn til det Forhold i politisk Henseende, som bestod mellem forskellige Partier, hvorefter somme var interesserede og andre ikke. Det er muligt, at Forholdene ligger ligesaadan endnu, det tør jeg ikke bestride. Alligevel skulde jeg mene, at Udviklingen i saa Henseende har ført os et Skridt frem, og at den Forestilling, som man til at begynde med, da vi fik den nye Valglov, gjorde sig om, at de, der havde Amtsmandaterne, var de egentlige Folketingsmænd, medens de med Suppleringsmandaterne var saadan nogle underlige Outsidere, som paa ingen Maade kunde sammenstilles med de andre, ikke længere er den herskende. Vi har set gentagne Gange i den senere Tid, at Folk, som hidtil har siddet paa et Amtsmandat, er blevet reduceret til et Suppleringsmandat, uden at de vedkommende har følt nogen som helst Gene derved under deres Arbejde herinde eller deres Arbejde ude i Befolkningen, saaledes at de Forestillinger, som i saa Henseende lagde sig i Vejen for en forstandig Revision af Valgloven, ventelig ikke i samme Grad nu er til Stede.

Jeg er vedvarende af den Mening, at det er af den allerstørste politiske og parlamentariske og saglige Interesse, at man faar tilvejebragt en Valglov, som er saaledes gennemskuelig, at den almindelige Mand kan forstaa Principperne deri og i den vedkommende Lovs Afgørelser efter Valgdagen se Udtryk for Retfærdighed ogsaa i lokal Henseende. Jeg maa derfor vedvarende være af den Mening, at et Valg i Enmandskredse, hvor den vælges, der faar de fleste Stemmer, er det Princip, som Vælgerne forstaa, og saa maa, for at skabe Retfærdighed, det tilstrækkelige Antal Suppleringsmandater stilles til Raadighed til Fordeling blandt Kandidaterne inden for de enkelte Partier i Forhold til det Antal ikke repræsenterede Stemmer i de forskellige Amtskredse, som Partierne har opnaaet. Der er intet som helst i Vejen derfor, og det vilde efter min Mening være overordentlig værdifuldt baade i Henseende til at styrke Tinget i Befolkningens Opfattelse og til at mindske Partislittelsen og derigennem styrke Folkestyret og det politiske Ansvar hos Politikere og Organisationsledere. Det vilde give en ganske simpel og overskuelig Valglov og en Valglov, hvis Krav kunde opfyldes inden for Grænsen af det nuværende Medlemstal eller, hvad jo ogsaa mange ønsker,